

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 151/05-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., bytom B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 46/2000 z 27. marca 2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2004 doručená sťažnosť J. S., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. M Cdo 46/2000 z 27. marca 2001.

Z obsahu sťažovateľovej sťažnosti vyplýva: «*Po uverejnení článku „Panychída za R. R. pri múre popravy“ v denníku SME (14. mája 1996) všetci členovia vlády SR podali na*

VMV, a. s. B., vydavateľa denníka SME žalobu (JUDr. J. L. a spol.), ktorou sa domáhali ochrany svojich osobnostných práv v súvislosti s výrokom „toto sú prvé obeť politickej studenej vojny, ktorú vedie vláda s občanmi Slovenska“, lebo citovaný výrok neoprávnene zasiahol do ich osobnostných práv. Napriek námietke žalovanej strany prvostupňový ani odvolací súd aktívnu legitimáciu žalobcov v tejto veci nespochybnil. Krajský súd Bratislava svojím rozsudkom zo dňa 19. januára 2000 (č. k. 21 Co 29/99, 21 Co 30/99) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. augusta 1998 (23 C 11/98), ktorým bola denníku SME uložená povinnosť uverejniť ospravedlnenie za publikovaný výrok a žalobcom uhradiť nemajetkovú ujmu v stanovenej sume. Na základe mimoriadneho dovolania Generálnej prokuratúry SR zo dňa 17. novembra 2000 (VI Pz 556/00-89) sa celou záležitosťou zaoberal Najvyšší súd SR. Najvyšší súd SR svojím rozsudkom zo dňa 27. marca 2001 (M Cdo 46/2000) zrušil uvedené rozsudky Krajského súdu v Bratislave a Okresného súdu Bratislava I. a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Najvyšší súd svoje rozhodnutie oprel o „záver, že súdy oboch nižších stupňov v prejednávanej veci nevyriešili správne otázku aktívnej legitimácie žalobcov, v dôsledku čoho ich rozsudky spočívajú na nesprávnom posúdení veci [§ 243f ods. 1 písm. d) O. s. p.]“. Pritom explicitne a jednoznačne uviedol, že „právny názor dovolacieho súdu bude v ďalšom konaní záväzný“ (Rozsudok NS SR, s. 14). V novom konaní pred Okresným súdom Bratislava I (Rozsudok OS Ba I zo dňa 15. júna 2004, č. 18 Ct 26/02-549) bola žaloba zamietnutá. Časť žalobcov (nie však podnecovateľ) sa proti tomuto rozhodnutiu odvolala na Krajský súd (...).

Najvyšší súd SR a následne aj Okresný súd Bratislava I svojimi citovanými rozhodnutiami odopreli podnecovateľovi ústavne zaručené právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv a porušili ústavný princíp rovnosti práv. (...)

Najvyšší súd SR svojím rozhodnutím v tejto veci odoprel podnecovateľovi právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv, ktoré je zaručené Ústavou SR. Následne tak urobil (a musel urobiť) aj Okresný súd Bratislava I, ktorý bol viazaný vyššie uvedeným stanoviskom NS SR. Takéto rozhodnutie nie je v súlade s čl. 19 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. (...)

Odopretím práva na ochranu pred neoprávneným zásahom do osobnostných práv bol porušený v neprospech podnecovateľa čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. »

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o nedostatku aktívnej legitímácie podnecovateľa v spore o ochranu osobnosti proti VMV, a. s. B. je odopretím práva na ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv a porušením ústavného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života, práva na ochranu pred neoprávneným zverejňovaním údajov a porušením princípu rovnosti ľudí v právach v zmysle čl. 19 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Tvrdenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že vláda je subjektom celkom odlišným od fyzických osôb, z ktorých sa skladá, je v rozpore s čl. 109 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. marca 2001 a Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. júna 2004 sa zrušujú.“

Ústavný súd zistil, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 46/2000 nadobudol právoplatnosť 7. mája 2001.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd pripomína, že pri rozhodovaní je viazaný návrhom sťažovateľa (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ podáva sťažnosť proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 46/2000 z 27. marca 2001, ktorým mali byť porušené jeho základné práva podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom

ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Z uvedeného vyplýva, že od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 46/2000 z 27. marca 2001, t. j. 7. mája 2001, ktorým mali byť porušené jeho základné práva podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy, do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 29. novembra 2004, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol už na svojom predbežnom prerokovaní ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2005